

Digitalització del coneixement i cultura digital

Publicat per [Interacció](#) [1] el 27/06/2019 - 11:22 | Última modificació: 23/10/2020 - 15:17

[Juan Arturo Rubio Arostegui](#) [2] i [Joaquim Rius-Ulldemolins](#) [3] (Coord) | Arbor Vol. 195, Núm. 791 [4] (2019)

Les xarxes socials han esdevingut un món paral·lel a la nostra realitat física per on circulen grans cabals d'informació en format digital. Aquesta informació ens arriba vestida de diferents maneres, amb el muntatge d'un vídeo, amb les línies d'un text, el dinamisme d'un gif o la síntesi d'una infografia. El procés de transformació del físic-analògic al digital està transformant el món i la manera d'accedir a la cultura i al coneixement, per tant, també ho fa en les formes de crear, mediar i participar de la cultura. Aquest número monogràfic de la revista Arbor, «La transición a lo digital de la cultura y el conocimiento: sus efectos en la creación, la intermediación y la participación cultural», aprofundeix en la digitalització del coneixement i tot allò que suposa per a la gestió cultural i les indústries creatives.

Articles del monogràfic

Raquel Caerols Mateo: «[Estudio crítico de las posiciones tecno-deterministas en el pensamiento moderno occidental: arte, ciencia y tecnología](#) [5]».

Un dels temes que tracta aquest número d'Arbor, és el paper central de la tecnologia digital en tots els espais de debat, de la investigació i del saber. **Es tracta d'abordar amb un format crític-humanista de les tecnologies des del pensament modern occidental, un acostament epistemològic a la tecnologia**, podríem dir, la situarà en un altre pla de les nostres maneres de conèixer. La conformació dels processos creatius en l'art de la modernitat és bona mostra d'això. S'analitzen també els processos creatius vinculats a la tecnologia, que configuren i permeten la transformació del nostre coneixement.

Antonio Ariño Villarroya: «[Movilizaciones por la red. Las evoluciones del movimiento](#) [6]».

Una visió sintètica del moviment open, de les seves característiques i aportacions fonamentals. **Un moviment que és el conjunt de lluites protagonitzades per individus, fòrums, organitzacions i institucions de molt diversos tipus que postulen una visió oberta, inclusiva i participativa d'internet i dels béns digitals**. Consta de sis branques fonamentals en funció del camp sobre el qual operen: el programari, la comunicació científica, els materials educatius, la creació cultural, la producció maker i la neutralitat de la xarxa.

Tabla 1. Evolución de hitos significativos para el movimiento open

1982	1983	1991	1991-1993	1997	1999	2001	2001	2001	2001	2001-2004	2002-2003	2004
Vint Cerf	Richard Stallman		Tim Berners Lee	Marc Andreessen	Sean Parker Shwam Fanning	Lawrence Lessig	MIT	Lawrenc Lessig	Jimmy Wales	Suecia	Bethesda Budapest Berlin	Tim O'Really
Protocolos TCP/IP	Open Source	Internet Society	WWW	Netscape	Napster P2P	Creative Commons	Open Course Ware	Creative Commons	Wikipedia	The Pirate bay	Open Access	Web 2.0
2006	2006	2006	2007	2007-2008	2008	2008-2012	2012	2013	2014	2014	2014	
Hacker-spaces	Rickard Falkvinge	Thorsten Wirth		Julian Assange		MIT Harvard Coursera	Acciones contra SOPA, PIPA, ACT	Unión Europea	Reunión en Brasil	Regular la neutralidad de la red	Defensa de la neutralidad de la red	→
Makers	Partido Pirata Suecia	Partido Pirata Alemania	Open Net Initiative	Wiki-Leaks	Global Network Initiative	MOOC	Amplia movilización	Protocolo Open Access	Netmundial	FCC	Grandes compañías de internet	

Font: Antonio Ariño Villarroya

Nicolás Barbieri, Xavier Fina, Adriana Partal, Joan Subirats: «[El auge del crowdfunding en la esfera cultural. ¿Nueva arquitectura de la producción compartida o simple reformulación de la fragilidad y precariedad del sector?](#) [7]»

Les experiències vinculades al micromecenatge ("crowdfunding"), particularment en l'esfera cultural, s'han expandit de manera inimaginable tot just fa uns anys. **L'auge del micromecenatge en l'esfera cultural ¿representa una nova arquitectura de la producció compartida o més aviat implica una simple reformulació de la fragilitat i precarietat del sector?** A través de l'anàlisi de l'activitat de diferents plataformes de crowdfunding, aquest article respon a aquesta pregunta i proposa quatre dimensions per a l'anàlisi del retorn social o valor públic del micromecenatge.

Joaquim Rius-Ulldemolins, Juan Pecourt, Juan Arturo Rubio Arostegui: «[Contribución al análisis sociológico de la creatividad y la digitalización del campo cultural: creación, intermediación y crisis](#) [8]».

L'anomenada transició digital està erosionant l'autonomia del camp cultural, subjugant-lo a les dinàmiques econòmiques i tecnològiques. Tot i això, el discurs hegemònic tendeix a interpretar aquesta com un procés netament positiu per a la creativitat, centrant l'atenció en l'augment de l'accessibilitat als recursos informatius i d'eines per a la creació. En aquest article s'analitzen teories i conceptes sociològics amb uns resultats més ambigus. **Si bé la noció d'autoria i creació pot ser interpretada des d'un punt de vista més cooperatiu i relativista, és discutible que pugui ser eliminada. A més, si bé l'anàlisi de la intermediació cultural ha de tenir en compte el paper més complex i actiu dels intermediaris, difícilment es pot concebre el sistema cultural sense la seva existència.** L'article doncs, es proposa contrastar els discursos sobre aquesta transició al digital partint de les teories clàssiques i contemporànies de la sociologia de la cultura per així, plantejar futures línies d'investigació sociològica sobre les conseqüències tant en agents i com en la indústria cultural en el seu conjunt. L'objectiu és generar una perspectiva neutral que pugui **considerar els efectes socials i sistèmics de la tecnologia des del sector creatiu i cultural.**

Es pot consultar el contingut íntegre de la revista [aquí](#) [9].

[Arbor: Ciencia, pensamiento y cultura](#) [10], Vol. 195, Núm. 791 (enero-marzo), 2019

Arbor és una revista transdisciplinària, que publica treballs originals de recerca (articles, assajos o documents) i ressenyes sobre aspectes del coneixement que ajudin a pensar i comprendre el món en tota la seva complexitat i en diàleg amb el present. Pensament, ciència i cultura, són concebuts en Arbor com a àmbits híbrids i interconnectats, són els tres grans dominis que defineixen els seus continguts. Només s'edita en format electrònic.

[Inicieu sessió](#) [11] o [registreu-vos](#) [12] per enviar comentaris

Categories: Revista

Etiquetes: transformació digital

Etiquetes: tecnologia

Etiquetes: micromecenatge

- [13]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/transicio-cultura-digital>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?idx=au&q=Juan+Arturo+Rubio+Arostegui>

[3] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?idx=au&q=%22Joaquim+Rius-Ulldemolins%22>

[4] <http://arbor.revistas.csic.es/index.php/arbor/issue/view/177/showToc>

[5] <http://arbor.revistas.csic.es/index.php/arbor/article/view/2302>

[6] <http://arbor.revistas.csic.es/index.php/arbor/article/view/2303/3306>

[7] <http://arbor.revistas.csic.es/index.php/arbor/article/view/2304/3309>

[8] <http://arbor.revistas.csic.es/index.php/arbor/article/view/2305/3312>

[9] <http://arbor.revistas.csic.es/index.php/arbor/issue/view/177>

[10] <http://arbor.revistas.csic.es/>

[11] <https://interaccio.diba.cat/>

[12] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[13] <https://interaccio.diba.cat/node/7989>